

Số: 22/BC-VHTT

Sông Hinh, ngày 18 tháng 5 năm 2022

BÁO CÁO
Kết quả triển khai xây dựng, phát triển Điểm du lịch văn hóa
cộng đồng buôn Lê Diêm

Thực hiện Công văn số 623/UBND ngày 10/5/2022 của UBND huyện Sông Hinh về việc chuẩn bị nội dung làm việc với Ban Thường vụ Huyện ủy Quý II/2022 theo quy chế; trong đó có giao Phòng Văn hóa và Thông tin huyện tham mưu UBND huyện báo cáo việc triển khai, thực hiện Đề án xây dựng Điểm du lịch văn hóa cộng đồng buôn Lê Diêm, thị trấn Hai Riêng.

Phòng VH&TT huyện báo cáo kết quả triển khai xây dựng, phát triển Điểm du lịch văn hóa cộng đồng buôn Lê Diêm từ năm 2016 đến nay như sau:

I. THỰC TRẠNG TÌNH HÌNH XÂY DỰNG, PHÁT TRIỂN ĐIỂM DU LỊCH VĂN HÓA CỘNG ĐỒNG BUÔN LÊ DIÊM

1. Tình hình chung

Buôn Lê Diêm được UBND tỉnh Phú Yên công nhận Điểm du lịch văn hóa cộng đồng từ tháng 6/2016¹ nằm bên Hồ Trung tâm xinh đẹp, dân số 185 hộ, 1.110 nhân khẩu chủ yếu là người Ê đê (chiếm 98,5%). Nơi đây còn lưu giữ nhiều bản sắc, nét đẹp văn hoá truyền thống của đồng bào dân tộc thiểu số bản địa², có cảnh quan thiên nhiên xanh và đẹp, hạ tầng kỹ thuật (đường, điện, nước, viễn thông) cơ bản hoàn chỉnh. Đời sống nhân dân hiện nay đã có nhiều cải thiện và nâng lên rõ rệt; diện tích canh tác 550 ha, đàn bò gần 800 con, trong đó bò lai chiếm 60,7%, số hộ có các phương tiện nghe nhìn đạt 97,5%. Năm 2021 tỷ lệ hộ nghèo 6,01%, tỷ lệ gia đình văn hoá 95,2%, có 40/185 hộ có nhà vệ sinh tự huỷ; có khoảng 60/185 hộ có hố vệ sinh tự đào lấp. Buôn có 01 chi bộ với 19 đảng viên, có 05 chi hội đoàn thể (chi hội phụ nữ, nông dân, CCB, thanh niên, người cao tuổi) và 4 tổ tự quản. Nhân dân buôn Lê Diêm có truyền thống đoàn kết, đồng thuận và chấp hành tốt các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước và hương ước của buôn.

Với lợi thế trên, buôn Lê Diêm hội tụ đầy đủ các yếu tố để phát triển du lịch cộng đồng. Tuy nhiên, do ảnh hưởng tình hình dịch bệnh COVID-19 kéo dài đã ảnh hưởng đến tất cả các lĩnh vực kinh tế - xã hội, gây khó khăn rất nhiều đến việc triển khai các hoạt động du lịch, trong đó có Điểm du lịch văn hóa, cộng đồng buôn Lê Diêm.

¹ Quyết định số 1273/QĐ-UBND ngày 13/6/2016 của UBND tỉnh Phú Yên.

² Như kiến trúc nhà dài truyền thống bằng gỗ; có nhiều nghệ nhân còn lưu giữ và sử dụng các loại nhạc cụ của dân tộc, múa xoan, các lễ hội truyền thống như lễ bỏ mả, lễ cúng cầu mưa; lễ cúng bến nước; hát dân ca; kể sử thi... nhiều hộ gia đình vẫn giữ được nghề dệt vải, nghề đan lát, làm rượu cần thủ công bằng men lá rừng.

2. Kết quả công tác xây dựng, phát triển Điểm du lịch văn hóa, cộng đồng buôn Lê Diêm (sau đây gọi là Điểm du lịch cộng đồng)

2.1. Công tác tham mưu ban hành văn bản lãnh đạo, chỉ đạo

Được sự chỉ đạo của UBND huyện, thời gian qua Phòng VH&TT huyện đã tham mưu Huyện ủy, UBND huyện ban hành một số Chương trình, kế hoạch để lãnh đạo, chỉ đạo các phòng, ban và địa phương xây dựng, phát triển du lịch, trong đó có Điểm du lịch văn hóa cộng đồng buôn Lê Diêm³.

Bên cạnh đó UBND huyện đã chỉ đạo Phòng VH&TT, Trung tâm VH&TT - TTTH huyện tham mưu UBND huyện đăng cai tổ chức một số sự kiện lớn của tỉnh và đưa các đoàn khách du lịch quốc tế, trong nước đến huyện Sông Hinh, trong đó có buôn Lê Diêm để tham quan, du lịch và khảo sát các sản phẩm du lịch cộng đồng.

2.2. Về công tác phối hợp

Trong thời gian qua, Phòng VH&TT huyện đã chủ động phối hợp với UBND thị trấn Hai Riêng, các đoàn thể huyện và Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh trong công tác tuyên truyền, xây dựng, phát triển du lịch cộng đồng buôn Lê Diêm như:

- Kế hoạch Liên tịch số 01/KHLT-VH&TT-UBNDTT ngày 20/11/2019 của Phòng VH&TT huyện và UBND thị trấn Hai Riêng về triển khai, tổ chức thực hiện nhiệm vụ xây dựng Điểm du lịch văn hóa cộng đồng buôn Lê Diêm giai đoạn 2020 - 2025.

- Chương trình phối hợp số 01/CTr-VH&TT-CCB-HND-HPN-ĐTN ngày 05/7/2021 giữa Phòng VH&TT, Hội Cựu chiến binh, Hội Nông dân huyện, Hội Liên hiệp Phụ nữ và Huyện Đoàn về xây dựng Điểm du lịch văn hóa cộng đồng buôn Lê Diêm, gắn với biểu diễn nghệ thuật dân gian giai đoạn 2021 – 2025.

- Phối hợp với Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch và Sở Tài nguyên - Môi trường tỉnh xây dựng Mô hình Điểm cải thiện vệ sinh môi trường, tạo cảnh quang và giảm thiểu rác tại Điểm du lịch văn hóa cộng đồng buôn Lê Diêm.

³ Quyết định của UBND huyện Sông Hinh về việc thành lập Tổ vận động, tuyên truyền vận động xây dựng Điểm du lịch văn hóa cộng đồng buôn Lê Diêm.

Chương trình hành động số 05-CTr/HU, ngày 14/9/2020 của Huyện ủy về bảo tồn và phát huy giá trị bản sắc văn hóa của các dân tộc; đầu tư, cải tạo, kết nối những thắng cảnh đẹp làm cơ sở đẩy mạnh phát triển du lịch văn hóa, du lịch sinh thái trên địa bàn huyện; trong đó xác định: *Tiếp tục xây dựng Điểm du lịch văn hóa cộng đồng buôn Lê Diêm, gắn hoạt động biểu diễn nghệ thuật dân gian phục vụ khách du lịch.*

Kế hoạch số 160/KH-UBND ngày 02/12/2020 của UBND huyện thực hiện Chương trình hành động số 05-CTr/HU, ngày 14/9/2020 của Huyện ủy, đề ra chỉ tiêu: *Phấn đấu đến năm 2024, buôn Lê Diêm trở thành điểm “Du lịch văn hóa cộng đồng, gắn với biểu diễn nghệ thuật dân gian” và thị trấn Hai Riêng cơ bản trở thành trung tâm du lịch chính của không gian du lịch huyện và phụ cận.*

Kế hoạch số 44-KH/HU, ngày 06/12/2021 của Huyện ủy thực hiện Chương trình hành động số 09-CTr/TU, ngày 18/8/2021 của Tỉnh ủy về đầu tư phát triển du lịch giai đoạn 2021 - 2025, phấn đấu trở thành ngành kinh tế mũi nhọn của tỉnh vào năm 2030, gắn với thực hiện chương trình hành động số 05-CTr/HU, ngày 14/9/2020 của Huyện ủy.

Kế hoạch số 58/KH-UBND ngày 08/3/2022 của UBND huyện thực hiện Kế hoạch của UBND tỉnh và Kế hoạch của Huyện ủy thực hiện Chương trình hành động của Tỉnh ủy về đầu tư phát triển du lịch giai đoạn 2021 - 2025, phấn đấu trở thành ngành kinh tế mũi nhọn của tỉnh vào năm 2030 trên địa bàn huyện Sông Hinh.

3. Công tác tuyên truyền và hỗ trợ xây dựng các sản phẩm du lịch cộng đồng

3.1. Về công tác tuyên truyền nâng cao nhận thức người dân

- Đã xây dựng 70 bảng panô (0,8m x 1,2m) và 02 bảng panô lớn (3m x 5m) để tuyên truyền trực quan quảng bá du lịch buôn Lê Diêm và bảo vệ môi trường trên tuyến đường chính buôn Lê Diêm và đường Hồ Xuân Hương; biên tập in 800 tờ gấp gửi giới thiệu với khách tham quan; dàn dựng 1 video quảng bá giới thiệu du lịch buôn Lê Diêm trên các trang mạng xã hội. Ngoài ra thường xuyên tuyên truyền, quảng bá tiềm năng du lịch cộng đồng buôn Lê Diêm trên các nhóm Zalo, Youtube, facebook, Hình ảnh Sông Hình... và trên các phương tiện thông tin đại chúng qua các sự kiện văn hóa, thể thao, di dịch.v.v.

- Tổ chức cho một số cán bộ và đại diện hộ dân tiêu biểu đi học tập kinh nghiệm mô hình du lịch cộng đồng. Tổ chức 05 hội nghị tập huấn nâng cao nhận thức, kỹ năng du lịch cộng đồng cho trên 450 lượt người tham dự; nội dung tập huấn chủ yếu về vai trò trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền, đoàn thể và người nhân dân, hướng dẫn Lễ tân, triển khai bộ Quy tắc ứng xử trong hoạt động Du lịch trên địa bàn tỉnh Phú Yên.v.v.

3.2. Về hỗ trợ xây dựng các sản phẩm du lịch cộng đồng

- Thành lập và duy trì hoạt động 05 đội/nhóm như: Nhóm nhạc cụ dân tộc 40 thành viên (trong đó có nhóm trẻ 12 thành viên, 01 đội múa Tùng khắc) thường xuyên tập luyện; nhóm hướng dẫn viên du lịch; nhóm dệt thổ cẩm, nhóm đan lát và nhóm ẩm thực, mỗi nhóm từ 4-5 người... sẵn sàng phục vụ khách đến tham quan, trải nghiệm.

- Xây dựng được chương trình nghệ thuật (cứng) biểu diễn phục vụ khách tham quan. Thường xuyên kết nối, liên kết các tour du lịch, các công ty lữ hành để xây dựng các tour du lịch đến buôn Lê Diêm, ước tính bình quân mỗi năm có khoảng từ 1.000 đến 1.500 lượt khách đến tham quan, du lịch và trải nghiệm.

3.3. Về hỗ trợ trang thiết bị phục vụ du lịch cộng đồng

Từ năm 2016 đến năm 2022, UBND huyện cấp 710 triệu đồng cho Phòng VH&TT huyện, trong đó năm cao nhất 140 triệu đồng và năm thấp nhất 70 triệu đồng để triển khai các hoạt động buôn Lê Diêm. Căn cứ vào nguồn kinh phí được giao hàng năm, Phòng VH&TT huyện lập phương án chi trình UBND huyện phê duyệt trước khi thực hiện; nội dung hỗ trợ chủ yếu là tổ chức tập huấn nâng cao nhận thức, đẩy mạnh công tác truyền thông, tổ chức đoàn đi học tập kinh nghiệm, trang bị bàn họp, ghế, bục phát biểu, phong, màn, âm thanh Nhà văn hóa; trang bị 01 bộ nhạc cụ dân tộc (bộ Công chiêng, trống cái); hỗ trợ khôi phục một số nghề truyền thống như: làm rượu cần bằng men lá rừng, dệt vải thổ cẩm, các món ẩm thực, trang bị một số mùng, chăn, chiếu gói, tủ đựng quần áo phục vụ khách lưu trú và công tác sơ kết, tổng kết... Ngoài ra Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh đã hỗ trợ kinh phí để đón một số đoàn khách nước ngoài, khách trong và ngoài tỉnh đến tham quan, khảo sát sản phẩm du lịch cộng đồng.

3.4. Công tác vệ sinh, môi trường

- Đã hỗ trợ 200 cây giống (cây sao đen) trồng dọc theo 2 bên đường chính vào buôn (số cây sống và phát triển tốt 40 cây) và hỗ trợ giống cho 34 hộ để trồng cây dâu bụt làm hàng rào trước (hiện nay có 28/34 hộ chăm sóc, phát triển tốt) và hỗ trợ kinh phí xây dựng nhà vệ sinh tự hủy cho 02 hộ gia đình.

- Phối hợp Sở VH&TT&DL, Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh xây dựng mô hình Điểm cải thiện vệ sinh môi trường, tạo cảnh quan và giảm thiểu rác thải tại nguồn, như: Tổ chức tuyên truyền, tập huấn nâng cao nhận thức, trang bị 20 thùng ủ rác thải hữu cơ và 120 túi lưới (loại tiện dụng đi chợ); tổ chức trồng 200 cây hoa giấy 2 bên đường và trong khuôn viên Nhà văn hóa; xây dựng công hoa trước mặt nhà văn hóa.

II. HẠN CHẾ, TỒN TẠI VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Hạn chế, tồn tại

- Chưa có quy hoạch tổng thể phát triển du lịch trên địa bàn huyện nói chung và Điểm du lịch văn hóa, cộng đồng buôn Lê Diêm nói riêng. Việc triển khai các kế hoạch phát triển Điểm du lịch cộng đồng hàng năm chưa theo một đề án, kế hoạch, lộ trình bài bản, cụ thể nên chưa khai thác hết các giá trị văn hóa truyền thống và tiềm năng du lịch buôn Lê Diêm và làm cơ sở để thu hút các nhà đầu tư.

- Các sản phẩm du lịch còn ít và đơn giản; chưa xây dựng được sơ đồ, chương trình du lịch cụ thể để khách tham quan, trải nghiệm; các dịch vụ như: nơi đón khách, gian hàng lưu niệm, cơ sở lưu trú (homestay) phục vụ khách chưa có.

- Thu nhập từ du lịch cộng đồng của người dân còn rất ít; người dân chưa tự tổ chức được các hoạt động đón khách và phục vụ khách du lịch (chủ yếu do Phòng VH&TT huyện hỗ trợ là chính); nhận thức của người dân chuyển biến chậm, vì vậy chưa mạnh dạn đầu tư phát triển du lịch cộng đồng.

- Công tác vệ sinh, môi trường chưa đảm bảo, hiện nay hàng ngày đàn bò trong buôn vẫn cho đi đường chính, một số hộ nuôi heo, gà còn thả rong gây ô nhiễm môi trường; dự án Điểm cải thiện vệ sinh môi trường, tạo cảnh quan và giảm thiểu rác thải tại nguồn chưa thu hút được người dân tham gia.

- Nguồn kinh phí đầu tư xây dựng, phát triển Điểm du lịch buôn Lê Diêm rất hạn chế, không đáp ứng yêu cầu.

2. Nguyên nhân hạn chế

- Nhận thức của một số cấp ủy, chính quyền, các phòng, ban huyện, thị trấn Hai Riêng và cán bộ, đảng viên buôn Lê Diêm có mặt còn hạn chế; tư tưởng xem việc xây dựng Điểm du lịch cộng đồng là trách nhiệm của huyện và của Phòng VH&TT.

- Đảng ủy, UBND thị trấn Hai Riêng chưa có nghị quyết, chương trình kế hoạch cụ thể về lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng, phát triển Điểm du lịch buôn Lê Diêm⁴ UBND thị trấn Hai Riêng chưa có kế hoạch cụ thể hóa Kế hoạch phối hợp liên tịch với Phòng

⁴ Thực hiện Chương trình, kế hoạch của Huyện ủy, UBND huyện về phát triển du lịch; Phòng VH&TT huyện đã có văn bản số 17/VH&TT ngày 22/02/2021 về việc đề nghị Đảng ủy có nghị quyết chuyên đề về xây dựng điểm du lịch văn hóa cộng đồng buôn Lê Diêm.

VH&TT huyện để triển khai chỉ đạo các ban, ngành thị trấn và ban nhân buôn Lê Diêm thực hiện.

- Công tác phối hợp giữa các phòng, ban, đoàn thể huyện và thị trấn Hai Riêng trong xây dựng Điểm du lịch cộng đồng chưa chặt chẽ. Vai trò của các đoàn thể huyện và thị trấn Hai Riêng trong công tác vận động, tuyên truyền người dân chưa sự phát huy.

- Chưa thu hút được các nhà đầu tư vào xây dựng Điểm du lịch cộng đồng.

III. KIẾN NGHỊ, ĐỀ XUẤT

Để thực hiện được mục tiêu đến năm 2024, buôn Lê Diêm trở thành điểm “*Du lịch văn hóa cộng đồng, gắn với biểu diễn nghệ thuật dân gian và thị trấn Hai Riêng cơ bản trở thành trung tâm du lịch chính của không gian du lịch huyện và phụ cận*” theo Chương trình và Kế hoạch của Huyện ủy và UBND huyện đã đề ra, Phòng VH&TT huyện kiến nghị một số nội dung sau:

1. Đề nghị UBND huyện

- Cho chủ trương triển khai quy hoạch tổng thể phát triển du lịch cộng đồng, du lịch nông nghiệp trên địa bàn huyện, trong đó có Điểm du lịch văn hóa cộng đồng buôn Lê Diêm để có cơ sở kêu gọi, thu hút các doanh nghiệp vào đầu tư. Đồng thời làm cơ sở để xây dựng sản phẩm Ocop đạt chuẩn 3 - 4 sao, giai đoạn 2022 - 2025 theo Kế hoạch số 74/KH-UBND ngày 31/3/2022 của UBND tỉnh về việc triển khai thực hiện Chương trình mỗi xã một sản phẩm trên địa bàn tỉnh Phú Yên⁵.

- Hàng năm nâng mức đầu tư xây dựng Điểm du lịch cộng đồng buôn Lê Diêm từ 300.000.000 đến 500.000.000 đồng để xây dựng các sản phẩm du lịch như: hỗ trợ xây dựng mẫu từ 1 - 2 homestay (lưu trú), tập huấn kỹ năng tổ chức du lịch cộng đồng và tổ chức chương trình quảng bá, xúc tiến du lịch cộng đồng và du lịch nông nghiệp tại các điểm du lịch cộng đồng.

- Chỉ đạo các cơ quan chuyên môn bố trí nguồn đất và vốn sớm triển khai xây dựng Nhà văn hóa cộng đồng và sân lễ hội buôn Lê Diêm (hiện nay Nhà văn hóa xuống cấp, không sử dụng được).

- Chỉ đạo UBND thị trấn Hai Riêng:

+ Ban hành kế hoạch triển khai thực hiện Kế hoạch số 58/KH-UBND ngày 08/3/2022 của UBND huyện, trong đó có xây dựng Điểm du lịch buôn Lê Diêm. Thường xuyên đẩy mạnh công tác tuyên truyền, vận động nhân dân tham gia làm du lịch cộng đồng; tham gia bảo vệ môi trường như: trồng, bảo vệ cây xanh, làm hàng rào (theo mẫu), xây dựng nhà vệ sinh tự hủy, không thả gia súc, gia cầm ra ngoài và chăn nuôi phải có chuồng trại chắn đất.

+ Thành lập Ban điều hành Điểm du lịch cộng đồng.

⁵ Điểm du lịch văn hóa cộng đồng buôn Lê Diêm, thị trấn Hai Riêng, huyện Sông Hinh đạt chuẩn Ocop 3-4 Sao (2022-2025) và xây dựng Điểm du lịch cộng đồng buôn Ly, xã Ea Trol gắn với Khu du lịch sinh thái Jrai Tang, huyện Sông Hinh đạt chuẩn Ocop 3 Sao (2022-2025).

+ Xây dựng 2 tuyến đường song song với tuyến đường chính hiện nay để cho gia súc (trâu, bò, dê) đi.

+ Định kỳ hàng năm tổ chức Ngày hội văn hóa, thể thao, du lịch buôn Lê Diêm theo Kế hoạch số 58/KH-UBND ngày 08/3/2022 của UBND huyện.

2. Đề nghị Ban Thường vụ Huyện ủy chỉ đạo Đảng ủy thị trấn Hai Riêng

- Ban hành Kế hoạch thực hiện Chương trình hành động số 05-CTr/HU, ngày của Huyện ủy và Kế hoạch số 44-KH/HU, ngày 06/12/2021 của Huyện ủy về phát triển du lịch; trong đó có việc lãnh đạo, chỉ đạo hệ thống chính trị tham gia xây dựng Điểm du lịch buôn Lê Diêm.

- Ban hành Nghị quyết chuyên đề về lãnh đạo, chỉ đạo xây dựng, phát triển điểm du lịch cộng đồng. Chỉ đạo hệ thống chính trị tuyên truyền, vận động nhân dân xây dựng, phát triển du lịch cộng đồng.

Trên đây là Báo cáo kết quả triển khai xây dựng, phát triển Điểm du lịch văn hóa, cộng đồng buôn Lê Diêm./.

Nơi nhận:

- Văn phòng HĐND-UBND huyện;
- Đ/c Ksor Y Phun, PCT. UBND huyện;
- Lãnh đạo Phòng;
- Lưu VT.

TRƯỞNG PHÒNG

Nguyễn Như Đông